

Валентин Гешев. *История на българския език: езикова структура, книжовна традиция, степен на обособеност*. София, УИ „Св. Климент Охридски“, 2022, 775 стр.

Внушителната по обем и по обхват на разглежданите явления монография представя нов прочит на единайсетвековната история на българския език. Въз основа на писмени паметници от различни периоди и стилове на езика в рамките на 25 глави (обособени в множество подглави), се проследяват особеностите на езиковата структура на българския език – фонетична система, морфологичен и синтактичен строеж, лексикални черти, стилистично разслоение. На всеки исторически етап се търси приемствеността с предходната книжовна традиция, евентуални нововъведения на структурно равнище, степента на обособеност спрямо близкородствени езици и взаимодействието с чужди книжовноезикови традиции. Същевременно от писмените данни се съди и за особености на говоримия език.

Езиковият анализ се опира предимно на материала, предоставен от разглежданите образци. Въпреки неизбежната му непълнота, този материал е достатъчен да покаже единството и разнообразието на българския език в конкретните му исторически прояви. Подходът е от особеностите на разглеждания текст към възможни обобщения и изводи, някои от които се различават съществено от традиционно битувачи в славистиката и българистиката представи. На редица спорни и нерешени въпроси авторът предлага свое оригинално решение или представя аргументи в подкрепа на вече изразени мнения.

Приносно е, че българският език се разглежда през призмата на близкородствените славянски езици, както и на съседните балкански (неславянски) езици. Възникнал като славянобългарски вариант на късния праславянски в границите на Първата българска държава, претърпял значителни промени през многовековното си развитие, днес българският език се обособява сред останалите славянски езици с особената си структура, макар че съхранява значителен традиционен елемент на лексикално равнище.

Книгата е изключително полезна и ценна не само за специалисти филолози, историци, студенти, но и за всички, които се интересуват от историята на българския език.